

KAREL SCHEINPFLUG: MŮJ ŠVAGR KAREL ČAPEK

Byl jsem tehdy student, na Čapkovy pátky jsem nechodil, a tak vím jen z jeho vyprávění, že mezi prvními hosty byli Fráňa Šrámek, František Langer, Karel Poláček, Vladislav Vančura, Jaroslav Durych, Ferdinand Peroutka a ovšem Josef Čapek. Později k nim přibyli další, Adolf Hoffmeister, Eduard Bass, Otakar Fischer, Otakar Vočadlo, Josef Kodíček, Vlastimil Rada a další. Když se v pětadvacátém roce přestěhoval Čapek do svého domku, měl už pro hosty více místa, a tak se jejich počet utěšeně rozrůstal. Scházeli se v přízemním pokoji. Když potom Čapek začal pěstovat svoji zahrádku, pokoušel se v létě, při dobrém počasí, přenést tyto schůzky i do zahrady. Pokud pátečnicků ještě nebylo příliš mnoho, sedávali kolem kulatého stolu v pravém rohu dolní části zahrady. Dlouho tato praxe nevydržela. Počasí nebylo ochotno se přizpůsobit rytmu Čapkových pátků, také pohoštění bylo obtížné nosit přes zahradu a koneckonců nebylo ani příjemné, že se sedělo necelé tři metry od plotu a každé slovo bylo slyšet do sousední zahrady.

V třicátých letech, když jsem začal navštěvovat pátky, čítala obec pátečnicků už asi 30 nebo 40 lidí. Všichni tam ovšem nechodili současně. Staří návštěvníci odpadali, noví přicházeli. Někdo chodil pravidelně, jiný přišel třeba jen jednou nebo dvakrát do roka. Když jsem tam začal chodit, patřil k pravidelným návštěvníkům pátků Josef Čapek, Václav Rabas, Josef Palivec, Bohumil Přikryl, Josef Šusta, J. B. Kozák, Jan Bělehrádek, Jan Mukařovský, Josef Kodíček, Karel Poláček, Josef Mach, František Kubka, František Langer, Václav Bouček, Josef Kopta, Jaroslav Adlof, Julius Fürth a moje maličkost.

Občas přišel Ferdinand Peroutka, Josef Schieszl, Čapkovi švagři Václav Palivec a Adolf Procházka a někdy i prezident Beneš. V zimě tam bývalo plno, v létě přišli třeba jen tři nebo čtyři lidé.

Když se Čapek oženil, zařídil pro schůzky pátečních hostů jednu místnost v podkroví domu. Současně do mansardy přenesl i svoji pracovnu. První hosté přicházeli k němu do pracovny. Sedával pravidelně s pulčíkem cigarety ve špičce u dveří a vítal příchozí. Bud' on, nebo někdo jiný začal debatu o nějakém tématu literárním; politickém nebo nějaké aktuální události a povídalo se tak dlouho, až se místnost naplnila hosty. Při tom se pila silná černá překapávaná káva. Pak Čapek odvedl hosty do pátkárny, kde bylo místa dost, každý si sedl na své obvyklé místo a zábava pokračovala v kroužcích, které se rychle vytvořily.

V pátkárně byla pro hosty vedle černé kávy připravena láhev slivovice a borovičky a mísa obložených chlebiček. Ten alkohol objednával Čapek u kohosi na Moravě a byl pyšný na jeho kvalitu. Kávu přinášel nahoru pan Motl, Čapkův zahradník a šofér. Návštěvníci přicházeli po čtvrté hodině odpoledne a po sedmé se začali vytrácet. Někteří šli domů na večeři, jiní do divadla, na koncert, do redakce či na schůzi. V osm hodin byl definitivně konec.

Byla to společnost vzdělaných lidí, kteří se scházeli, aby porozprávěli o všem, co je zajímavá, aby se vzájemně informovali, seznámili se se stanovisky druhých a přátelsky se pobavili. Někdy to bylo vážné, někdy veselé, někdy bohatší, jindy chudší, ale nudné to nebylo nikdy.

Ženy na pátky nesměly. Stávalo se ovšem někdy, že i po skončení pátečního zasedání zůstal Čapek dále sedět v rozhovoru se svým nakladatelem, ředitelem firmy Borový Fürthem, aby očekával Olgu, až se vrátí z divadla. Měl u Borového značnou pohledávku, a měl tedy zájem na tom, co bude podnik vydávat, co hodlá podnikat, jak se daří Lidovkám, do kterých psal, a pak se samozřejmě přešlo na kulturu vůbec, politiku a jiné věci, které nás tenkrát vzrušovaly víc než cokoliv jiného, a tu docházelo k tomu, že tam někdy zůstal i po ukončení zasedání některý pátečník, to však již nebyla pátečnická společnost, to byla soukromá zábava víceméně rodinného charakteru, jíž se účastnila i Olga po návratu z divadla.

SCHEINPFLUG, Karel. *Můj švagr Karel Čapek*. Praha : ARSCI, 2007, s. 210-212.